

Szürke bohóc

Marxreiter Adrienn, Sári Zoltán

-Nézd meg őt! Egész vidámnak néz ki! Középkorú, kicsit kopaszodik, barátságos arca van! Vajon boldog?

-Már 30 éve metrózik, ez az élete. 45 perc beérni a Deákra reggel, mégsem költözne közelebb a világ minden kincséért sem. Már próbált lakni a Rumbach utcában, de a Havanna jobb. Itt mindent és mindenkit ismer, közel van az éjjel-nappali, LGT koncert van a parkban és olcsó a sör a kocsmában. Miért költözne máshova? Amúgy meg a kutyája is itt szeret legjobban sétálni, nem a szmogos belvárosban.

-Minden nap a panelek között sétálnak?

-Persze, a két épületsor közötti úton autók nincsenek, nagyon a fák és sok a bokor. Minden kapualjban történik valami, állandóan ki-be jönnek az emberek, megjelenik egy ismerős. Lehet mérgeledni, hogy a Józsi lánya már megint milyen ruhában megy utcára vagy hogy kivel jött össze a szomszéd. Az erkélyről kíváncsian bámulnak le és néha az egész ház zeng a dübörgő dubstep-től. Tele van az utca kutyasétáltatókkal. Gondolj bele, ezeknek a szobacirkálóknak is kész paradicsom!

-Látom, most is azt mondja a bácsi: „elvagyunk mint a befőtt”.

-Ebben az üzletben dolgozó néni biztosan ide valósi. De mégis olyan kedvetlennek tűnik. Pedig jönnek-mennek a vevők, látszik hogy megy az üzlet. Miért ilyen bosszús, amikor kérdez az ember tőle valamit?

-Nem neki való ez a hely, ezt szeretni kell, úgy ahogy van. Ha nem hiszel benne és nem érzed át a telep lényegét, akkor nem megy a boldogság. És mint látod, ő még csak nem is próbálkozik vele.

-Mármint boldognak lenni? Szerinted ez elhatározás kérdése?

-Ja hát, lehet hogy talán nem... De azért ha a kis dolgokat is értékelné, ha nem vágya mindig csak nagyobb lakásra, üzletre, autóra, akkor boldogabb lenne...

-De hát az már megalkuvás!

-Nem tudom... Gyere, inkább keressünk tovább!

-Tudnál mesélni valamit a Havanna-lakótelepről?

-Hát tősgyökeres havannai vagyok... És hogy milyen a lakótelep? Hangos! Meg sok a drogos... Leginkább pont itt ez a házsor ahol mi vagyunk. Bár a közbiztonság most már sokkal jobb mint mondjuk 10 évvel ezelőtt. Most már legalább járkálnak itt ilyen közterületesek, aztán elkapják őket, de hát tudom hogy nagyon rossz híre van a Havannának. Szerintem nem rosszabb mint bármelyik másik lakótelep. Mi is gyerekekkel lakunk itt. Meg az is baj, hogy gusztustalanul dobálják a szemeteket, fogják kidobják az ablakon. Mi az első lakunk és hallom amikor csetten-csattan a szemét. Szóval kicsit szemetes, bár nyerték ezeket a pályázatokat... Látszik hogy az a ház már fel lett újítva, nyílászárókat kicserélték és felújították a lépcsőházat. De ezek ugye még nem lesznek, egy darabig biztos nem.

Inkább kérdezz, úgy akkor sokkal jobb lesz...

-Nem gondolkoztál soha azon, hogy esetleg elköltözzöl?

-Én? Nem, sosem. Szeretek itt lakni, tudom mi hol van. Egy, meghalnék más környezetben, a kertesház meg nem nekem való. Minden van itt, ami kell. A Bókay-kerben szokott lenni koncert, Szeptember Feszt, Bókay napok, mindig kiírják. A nagy placcon szoktak lenni pergősök, ilyen búcsúszerű. Van Havanna-napok, na az is tök jó.

-Mit csináltok ilyenkor? Mindenki lejön?

-Tüzijáték szokott lenni este kilenc körül. Meg szokott lenni...hát ilyen nem is tudom, most is volt valami. Kisszínpad, meg ilyen külön fellépők, most volt valami Bea, Karda Bea? Mit tudom én.

-Milyen a közösség? Összetartanak?

-Szerintem nem. Nem mondhatnám. Talán így lépcsőházanként. Például nálunk, a 39-ben van két ember, édesanyám meg egy másik néni aki a kertet ápolja. Aztán

feljönnek és máris dobálják le a szemeteket. Ennyire nem figyelnek oda a másokra. De én szeretem, nekem nincs bajom vele. Már hozzászoktam. Úgy hallottam most a szomszéd háztömbbe fognak költöztetni embereket. Hát ez a Havanna egy része, ami olyan necces. A miénk kevésbé, a felújított, zöld és narancssárga házak meg teljesen jók.

Iskolából is van bőven, Kondor, Vörösmarty, Csontváry. Mindkét oldalon bölcsőde és óvoda. Olyan mint egy kis város. Azt az egyet bánom, hogy nem csinálták meg a játszóteret előttünk. Azért később jobban le merném engedni a gyereket idősebb korában. Csak az ablakból kinéznék és látom mit csinál. Aztán van konditerem is, súlyemelő gépekkel.

A férjemmel is Kőbányán ismerkedtünk meg, ő is itt lakott a Havannán. A közeli templomban házasodtunk össze. Igazából ki sem kell lépni innen, mindenem megvan.

-Ha lejön az ember ide este kilenckor, mit lát?

-Vannak ezek a tizenegy-két éves gyerekek, főleg ők vannak lent még olyankor. Én ezt nem nézem túl jó szemmel. De hát mindegy, mit csináljak... Mondjuk azért kicsit para lejönni este az utcára, bár ha gyorsan lépsz, akkor nem. Én egyedül nem szeretek este járkalni. Nem hiszem hogy történne valami, de régen sem voltam ilyen eljárálós. Hát meg van egy-két ilyen suhanc, aki lop. Mondjuk hogy ha mész, kiszakítja a nyakláncot a nyakadból, tehát azért vannak ilyenek.

-Milyen a lakók összetétele? Sokan születnek ide és maradnak itt, vagy inkább vegyes?

-Hát én itt lakom már 26 éve, de körülbelül 5 embert tudok felsorolni a lépcsőházban. Nem igazán tartjuk a kapcsolatot. Az a jó, hogy a mi emeletünkön a négy lakásból három mi vagyunk. Bátyámék, anyámék meg mi. Kell ennél több?

-Akkor ha jól értelmezem, egymástól pár méterre laknak és nem ismerik egymást? Érdekes...

-Ne hidd, hogy mindenki ilyen. Nézd meg őket!

- Beszéljek a Havannáról? Az jó lesz... Itt lakom már anyukámmal tizenvalahány éve. Szar itt lakni, nagyon szar. De amúgy nem rossz környék, nem az emberekkel van a baj. Ha ismersz mindenkit, akkor jó, ha nem akkor nem. Én ismerek itt mindenkit, szóval nekem jó környék. Csak elköltöznék már innen. Lépcsőházak borzasztóan néznek ki, büdös van nagyon, kifolyik a szennyvíz meg ilyenek. Nagyon rossz. Boldogságot nem találsz. Itt nem azért laknak az emberek, mert jó itt lakni, hanem azért, mert olcsó a lakás és ide tudnak jönni. Pont azért olcsó, mert Havanna és nem szeretnek ide jönni. De azért nincsenek este ilyenek hogy szürkálás meg kipakolás, semmi. Csak azért nem kell beszólni így mindenkinek...

- Akkor ez most pesszimizmus vagy realizmus? Talán egy fajta keveredése van meg ezeknek az érzéseknek az átlag emberekben, vagyis a szürke bohócban.

- Igen, meglehet. Hiszen nem mindenki egyforma, saját életünket is máshogy fogjuk fel. A következő szereplőn viszont nem tudok kiigazodni. Ő tényleg mindennel meg van elégedve? Zárkózottnak nem mondhatnám, hiszen mosoly ül az arcán, szívesen válaszol a kérdésekre.

-Ő biztosan jól érzi magát itt. Két gyerkőc szaladgál körülötte, vidáman sikongatnak. Ugyanaz a harmónia tükröződik arcocskájukról, mint a mamájukéről.

- Önök itt laknak a Havanna lakótelepen?

- Igen, itt lakunk.
- Milyen tapasztalataik vannak? Szeretnek itt lakni?
- Igen
- Igen? Már régóta itt laknak?
- Igen, régóta.
- Mióta?
- '97 óta.
- És jó itt lakni?
- Igen, jó.
- Hallottuk, hogy nem annyira jó a közbiztonság. Ez igaz vagy nem annyira?
- Hááát... Nem tudom.
- Szóval este nem vészes kijönni?
- Hát én nem jövök ki este, inkább napközben.
- És a gyerekek ide járnak iskolába gondolom.
- Igen, ide mind a két kislány, szeretik nagyon...

*- Következő szereplőnkönben jóval több realizmus van.
- Búslakodás egy szál sem. A panel aljában az előtető alatt üldögél, sört iszogat. Van egyfajta pozitív kisugárzása. Börtöntetovált kezén a „kamasz” szó olvasható. Egy régi becenév talán...*

- Mit lehet csinálni a lakótelepen?
  - Kuttyát sétáltatnak, iszogatnak, rongálnak.
  - Igen?
  - Lehet látni, tönkretesznek mindent ott.
  - És mindenki ismer mindenkit?
  - Hát, az öregek már összetartanak.
  - És sokat cserélődik a lakosság?
  - Igen.
- Vannak, akik itt vannak már 36 éve és vannak, akik meg...Meg sokat kiadtak albérletbe.
- És vannak önkormányzati lakások is, ugye?
  - Hát mind önkormányzati lakás. Csak az a baj, hogy az önkormányzat nem veszi semmibe.
  - Nem újítja fel...?
  - Semmit. Pedig már a lakbért is felemelték 25 ezerre. Az idősebbek már nem tudják fizetni, hát még talán a fiatalabbak, akiknek van munkahelyük. Akinek nincs az csavarog. Ez sem különb a Deákné vásznától, egyik lakó sem. Lakótelepnek ez a baja. Össze vannak zsúfolva az emberek, de van olyan, aki nem is ismeri még a szomszédját sem. Megmondom 79 óta lakunk itt, azért az már elég nagy idő. A legelső lakók voltunk mi, amikor átadták azt a házsort. Akkor beáztunk, nem csinálták meg a garanciát, semmit nem törődtek vele. Itt egy vízcsapot nem cseréltek ki, nem cseréltek ki egy ajtót, ablakot. Ezt a háztömböt megcsináltatták, ezt megint. Hát ki tudja, hogy hogy van ez. Mert lényegében mi is fizetjük. Először volt 1500 meg 2000 Ft a lakbér, most már 25 000. Igen 25 000 és akkor a vízszámla, villanyszámla hát jó gáz, az általány. De ott van a többi. Gyerekeket felnevelni, még ha másik rendszerben is.
  - És ők is itt laknak még?
  - Persze, egyik fiam a Havanna 69-ben az 5-en, a második a 75-ben.
  - De akkor szeretnek itt lakni, ha felnőtt korukban is a Havannán vettek lakást.

- Szeretnek itt lakni, persze de nem is tudunk elmenni. Hát hova menjünk. Miért, nincs annyi pénz. Mi már nyugdíjasok vagyunk feleségemmel együtt. Nekem van 107 ezer. Hát az nem nagy pénz. Ha csak számoljuk a lakbért meg az összes kiadásokat, magában 100 ezer. Akkor 70 ezerből kell eléldegélni. Nem baj, nem sírunk. Mert az a baj, hogyha valaki sír, akkor elkeveredik. Hát ezt szokták mondani, nem?
- De akkor Ön úgy gondolja, hogy itt ugyanolyan boldogok az emberek, mint máshol.
- Én csak magamról tudok beszélni.
- De Ön boldog?
- Nem vagyok boldog, de muszáj vagyok itt élni, nem? Nálam még nem látták soha, hogy sírva fakadtam. Ez valaminél egy kicsit jobb. Mert azért ebből is engedtek, abból is engedtek. Ha megkérdezik, hogy melyik rendszer volt a jobb, akkor én azt mondom, hogy lehet hogy a kommunista. De ezzel is ki vagyok egyezve. Hát most mit mondjak, mit csináljunk? Mindenki megszedi magát, aztán majd lesz ahogy lesz.

Szóval ők azok? Őket kerestük? Belőlük táplálkozik a szürke bohócunk, aki megtestesíti az átlag Havannait? Vajon egyensúlyt teremtettünk szerepével a szélsőségek között?

A két bohóc

Képlista

Sorszám	Cím	Hely	Idő
1	Járgány suhan	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.
2	Játék	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.
3	Hinta	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.
4	Délutáni séta	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.
5	Átsejlő fény...	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.
6	...végső gondolat	1181 Budapest Havanna utca	2013.10.19.

1

2

3

4

5

6